Lieta Nr.C12365016

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Krāslavā 2017.gada 8.augustā

Daugavpils tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa
ar sekretāri I.Bidzāni, tulku O.Dortānu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības „Sadales tīkls" prasību pret /pers. B/ par zaudējuma piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 11.novembrī prasītāja akciju sabiedrība „Sadales tīkls" (turpmāk tekstā – „AS „Sadales tīkls"") cēla Daugavpils tiesā prasību pret atbildētāju /pers. B/ par zaudējumu piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 10.augustā AS „Sadales tīkls" pārstāvji konstatēja, ka ciematā Ūdriši, Ūdrīšu pagastā, Krāslavas novadā, ar nesankcionētu darbību elektrolīniju aizsargjoslā tika bojāta 0,4 kV gaisvadu elektrolīnijas TP-4138 L-3. Šo darbību rezultātā no zemes tika izrauti un bojāti 6 balsti, rauts piekarkabelis AMKA 3x35+50, izrauts izvada kabelis no KS K413801 un bojāti divi drošinātāji. Minēto nesankcionēto darbību pieļāva atbildētājs /pers. B/, braucot ar transporta līdzekli MAN, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Par notikušo AS „Sadales tīkls" darbinieki sastādīja elektrotīkla bojājuma aktu Nr.Kl/4138-2016, kuru parakstīja atbildētājs, apliecinot gan lietas būtību, gan atbildētāja piekrišanu segt nodarītos zaudējumus AS „Sadales tīkls". Tādējādi atbildētājs apliecināja vainojamas darbības izdarīšanu zaudējumu nodarīšanā, apstiprināja bojājuma aktu un piekrita segt nodarītos zaudējumus AS „Sadales tīkls".

Elektrolīnijas bojāšanas rezultātā AS „Sadales tīkls" nodarīti zaudējumi 3285,37 *euro*, kas ir elektrotīkla atjaunošanas izdevumi, jo elektroenerģijas piegādi bija jāatjauno atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Saskaņā ar minēto aktu un licences prasībām sistēmas operatora - AS „Sadales tīkls" pienākums uzturēt energoapgādes veikšanai nepieciešamos objektus un nodrošināt iespējami ātru bojājumu novēršanu. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 93.punktu sistēmas operatora elektroietaišu avārijas vai bojājuma gadījumā sistēmas operators nodrošina iespējami ātru (ne ilgāk kā 24 stundu laikā) bojājumu novēršanu. Bojājumi tika novērsti 2016.gada 11.augustā.

Tā kā zaudējumi prasītājai ir radušies atbildētāja vainojamas darbības rezultātā, pēc bojājumu novēršanas atbildētājam tika sagatavots un nosūtīts rēķins Nr.92010908 un 2016.gada 29.septembrī pretenzija Nr.30VDOO-42/288 „Par zaudējumu atlīdzību", taču līdz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdim zaudējumi netika atlīdzināti.

2016.gada 24.oktobrī no atbildētāja tika saņemts paskaidrojums uz pretenziju, kurā atbildētājs savu vainu neatzīst un norāda uz /pers. C/ kā vainīgo personu, taču saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu prasībām, tieši transporta līdzekļa vadītājam jāņem vērā transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvoklis, kā arī ceļa apstākļi. Ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, šķēršļi jāapbrauc. Prasītāja norāda, ka tieši atbildētājs ar savu rīcību pieļāva tīkla bojāšanu, apņēmās segt nodarītos zaudējumus, taču to neizdarīja. Zaudējumi radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētāja neattaisnojamo rīcību. Saskaņā ar Civillikuma 1.pantu tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Atbildētājs neievēroja noteikto taisnīguma principu un, neizpildot apsolīto, rīkojās negodprātīgi. Lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus 3285,37 *euro* un tiesāšanās izdevumus.

2017.gada 26.aprīlī prasītājas pārstāvis vērsās tiesā ar iesniegumu par kļūdaini pārmaksātās valsts nodevas 85,36 *euro* apmērā atmaksu prasītājai, norādot, ka par prasības summu 3285,37 *euro* bija maksājama valsts nodeva 366,15 *euro*, taču prasītājs kļūdaini veicis lielākas summas samaksu 451,51 *euro*, lūdz atmaksāt pārmaksāto nodevas summu 85,36 *euro* apmērā.

2016.gada 14.decembrī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs neatzīst prasību, uzskata, ka minētajos apstākļos vainojamas citas personas – transportlīdzekļa īpašnieks un darbu pasūtītājs, nevis atbildētājs.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ uzturēja prasību pēc prasības pieteikumā norādītajiem motīviem un pamatiem, paskaidroja, ka 2016.gada 10.augustā ciematā Ūdriši, Ūdrīšu pagastā, Krāslavas novadā, ar nesankcionētu darbību elektrolīniju aizsargjoslā tika bojāta 0,4 kV gaisvadu elektrolīnijas TP-4138 L-3. Atbildētājs ar automobili MAN, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nobrauca no ceļa un, braucot pa tīrumu zem elektrosistēmas vadiem, aizķēra elektrolīniju starp 5. un 6.balstu, kā rezultātā nokrita 1., 2., 3., 4., 5. un 6.balsts un tika bojāta visa elektrolīnija. AS „Sadales tīkls" ir licencēts sistēmas operators, un prasītājai ir pienākums 24 stundu laikā atjaunot elektroenerģijas piegādi lietotājiem. Līdz ar to bija nepieciešams veikt bojājumu novēršanas darbus. Kad piebrauca AS „Sadales tīkls" darbinieks, minētais transportlīdzeklis turpināja kustību, turpināja pārvadājumus pa to pašu maršrutu, kur tika nodarīts bojājums. Par nodarītajiem zaudējumiem prasītājai paziņoja /pers. C/. Pats atbildētājs neinformēja, ka viņam gadījās noraut vadus. Atbildētājs tika aicināts uz AS „Sadales tīkls" iecirkni, kur labprātīgi parakstīja aktu, apstiprinot bojājuma faktu un apliecinot, ka piekrīt segt nodarītos zaudējumus AS „Sadales tīkls". Tātad sākotnēji atbildētājs atzina savu vainu pilnībā. Taču pēc aprēķinu uzrādīšanas atbildētājs paziņoja, ka atsakās segt nodarītos zaudējumus. Valsts policija sakarā ar minēto pārkāpumu netika izsaukta, jo nebija šaubu par atbildētāja vainu, viņš to atzina un apņēmās nomaksāt zaudējumu atlīdzību.

Nodarīto zaudējumu un bojājumu kopsumma sastāda 3285,37 *euro*, tajā skaitā: darbaspēka izmaksas - 23,44 *euro*, transporta un mehānismu izmaksas - 3,48 *euro*, ekspluatācijas izmaksas - 3,23 *euro* un remontu un celtniecības funkciju atjaunošanas tāme - 3255,22 *euro*. Tā, piemēram, darbaspēka izmaksas radās saistībā ar to, ka bojājumu konstatēšanai iecirkņa meistars aizbrauca uz vietu, viens cilvēks darbā pavadīja 2 stundas, viņa darba atalgojums – 23,44 *euro*. Transporta un mehānismu izmaksas radīja automašīnas VW Caddy izbraukums uz notikuma vietu, tas nobrauca 12 km, degvielas patēriņš - 3,48 *euro*. Lai novērstu bojājumu, bija nepieciešams veikt tranšejas rakšanu, nepieciešams veikt koka zaru apzāģēšanu un citus darbus. Visu darbu un zaudējumu novēršanai nepieciešamo materiālu izmaksas norādītas un to pozīcijas atšifrētas prasības pieteikuma pielikumā.

Ceļu satiksmes noteikumi ir attiecināmi uz visām vietām, kur ir iespējama transporta kustība, gan lauku ceļu, gan tīrumu. Atbildētājam, kā transportlīdzekļa vadītājam, bija jāievēro Ceļu satiksmes noteikumi, konkrētajā gadījumā – Ministru kabineta noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" 99. un 100.punkts. Atbildētājs neievēroja Ceļu satiksmes noteikumu prasības, arī Aizsargjoslu likuma prasības un nodarīja minētos zaudējumus. Lūdza tiesu piedzīt no /pers. B/ AS „Sadales tīkls" labā nodarītos zaudējumus 3285,37 *euro*, piedzīt samaksāto valsts nodevu 366,15 *euro*

un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, kopā piedzenot 3656,22 *euro*.

Atbildētājs/pers. B/ tiesas sēdē prasību neatzina un lūdza to noraidīt, paskaidroja, ka konkrētajā gadījumā atbildība būtu jāuzņemas citām personām. 2016.gadā atbildētājs nekur nestrādāja, pirms negadījuma atbildētājam piezvanīja paziņa /pers. E/ un pateica, ka vajag ar automašīnu MAN ceļam Ūdrīšu pagastā uzbērt drupināto asfaltu. Atbildētājs piekrita, jo viņam ir gan attiecīga vadīšanas tiesību kategorija, gan arī 95.kods. Darba tiesisko attiecību ne ar /pers.E/, ne ar viņa uzņēmumu atbildētājam nebija. /pers. E/ norādīja, ka vajadzēs dzelzceļa stacijā iekraut kravas mašīnā asfaltu un pielabot /pers. C/ ceļu. Atbildētājs paņēma /pers. E/ uzņēmuma SIA „/nosaukums/" kravas automašīnu, iebēra asfaltu un devās uz norādīto vietu Ūdrīšu pagastā. Lauku ceļš, kuru vajadzēja uzbērt, atradās pļavā starp diviem stabiem, vienā vietā uz ceļa bija pacēlums. Braukdams tajā vietā, atbildētājs neizrēķināja augstumu, un starp tiem diviem stabiem, kur bija iebraukts vecais ceļš, aizķēra vadus. Ar atbildētāju par minētajiem darbiem vienojās /pers. E/, savukārt, dabā, kur izbērt un kā bērt, parādīja /pers. C/.

Sākotnēji atbildētājs brauca ar nolaistu kasti un ik pa brīdim izbēra nelielu kravas kaudzīti, pēc tam, vedot jau kādu trešo kravu, nolēma, lai radītu vienmērīgāku uzbērumu, bērt no paceltas kravas kaudzes, pakāpeniski birdinot asfaltu. Braukdams ar paceltu kravas kasti, atbildētājs arī norāva minētos vadus. Negadījums notika tāpēc, ka bija pacelta kaste un arī tāpēc, ka tīrumā starp stabiem bija paaugstinājums. Ja būtu līdzena vieta, iespējams, nekas tāds nenotiktu. Kad sajuta, ka aiz kaut kā aizķērās, atbildētājs apstājās, nolaida kravas kasti, plikām rokām pārmeta vadus pāri kastei un turpināja veikt darbus. Pēc tam /pers. C/ piezvanīja elektriķiem.

Pirms notikuma atbildētājs bija izkāpis no mašīnas un apskatījies situāciju, likās, ka varēs izbraukt ar paceltu kasti. Nenoliedz, ka fiziski nodarīja prasītājai šos bojājumus, noraujot vadus, taču pēc būtības savu vainu neatzīst. Atbildētājam ir zināmi transportlīdzekļa, ar kuru brauca, izmēri, bija zināms mašīnas augstums.

Atbildētāja pārstāvis zvērināts advokāts Valdis Kudiņš tiesas sēdē norādīja, ka nav iespējams vispusīgi un objektīvi novērtēt lietas apstākļus, jo prasība vērsta tikai pret vienu cilvēku, lai gan konkrētajā lietā būtu jābūt līdzatbildētājiem. /pers. B/ vaina nav pierādīta, jo netika izsaukta Valsts policija, netika sastādīts attiecīgs protokols, nekādas citas darbības, kas raksturīgas ceļu negadījumam, netika veiktas.

/pers. B/ parakstīja zaudējumu aktu, neprazdams latviešu valodu, neredzēdams to sīko tekstu, parakstījās tikai par faktu, par to, kas noticis. Atbildētājs divas reizes pabrauca zem līnijas, nekas nenotika, brauca trešo reizi un bija pārliecināts, ka arī šoreiz nekas nenotiks, viņš neparedzēja negadījumu. Pie šādiem apstākļiem atbildētājs nav vainojams, jo viņš nezināja, cik augstu ir augstsprieguma līnija, nezināja, cik augsta ir mašīna kravas kastes paceltā stāvoklī. Ja vadītājs brauc zem tilta, uz tilta uzrakstīts tā augstums - 4 metri vai 4,5 metri, ja iebrauc tunelī, arī tur norādīts augstums – 3 vai 3,5 metri. Konkrētajā gadījumā, braucot zem augstsprieguma līnijas, informācijas nebija. Pie tam atbildētājs nebija informēts ne no zemes īpašnieka puses, ne no automašīnas īpašnieka puses par to, kādos apstākļos būs jāstrādā, kāds ir augstsprieguma līnijas augstums.

Nav pamatots arī prasītājas aprēķins, piemēram, prasītāja aprēķinos norādīts, ka 2 atbalsta stabi maksā 458 *euro*, šīs summas ir paaugstinātas. Novērtējums varētu būt 800-900 *euro*. Saskaņā ar Civillikuma atbilstošu pantu, kurš paredz paaugstinātas bīstamības avota atbildību, jāatbild šīs automašīnas īpašniekam, vai nu sabiedrībai, vai lieciniekam /pers.E/. Vadītājam nebija licences, viņam nebija ceļazīmes, nebija ceļa uzdevuma, nebija zināmi darba apstākļi. Paaugstinātas bīstamības avota īpašnieks atbild arī bez vainas.

Konkrētajā gadījumā varētu runāt par atbildētāja vainu, ja viņš būtu reibumā, ja to būtu speciāli izdarījis, būtu braucis bez tiesībām. Prasība formāli celta pret šoferi, kura vaina nav pierādīta, tāpēc prasība ir noraidāma. AS „Sadales tīkls" ir tiesīga celt jaunu prasību pret paaugstinātas bīstamības avota īpašniekiem. Lūdza šo prasību noraidīt pilnā apjomā.

Liecinieks/pers. C/ tiesas sēdē liecināja, ka 2016.gada augustā pasūtīja mašīnu /pers. E/ kravas pārvešanai. Ar atbildētāju konkrētas vienošanās nebija. /pers.E/ atsūtīja mašīnu ar šo šoferi – atbildētāju /pers. B/, darbi notika pagājušā gada 10.augustā. Atbildētājs atveda 4 vai 5 kravas, liecinieks iepriekš parādīja, kur tās jāizber. Šie darbi bija nepieciešami ceļa seguma uzlabošanai. Pēc kāda laika liecinieks dzirdēja staba krakšķēšanu, skrēja skatīties, kas notika, ieraudzīja, ka atbildētāja automašīnai kravas kaste ir pacelta un aiz tās aizķēries elektriskais kabelis. Vairāki stabi bija sagāzti, viena dzīsla bija pārrauta. Iepriekš liecinieks atbildētājam bija norādījis, kur izbērt kravu, taču zem elektrotīkliem veikt uzbērumu atbildētājam /pers. B/ netika likts, kā arī netika lūgts birdināt uzbērumu ar paceltu kravas kasti, vajadzēja tikai izbērt kaudzītes, jo bija sarunāts greiders, lai pēc tam izlīdzinātu kaudzes. Lieciniekam pat neienāca prātā, ka atbildētājs varētu braukt zem vadiem ar paceltu kasti. Taču atbildētājs bija nolēmis braukt ar paceltu kravas kasti, līdz notika negadījums – viņš norāva vadus un sagāza stabus. Liecinieks ziņoja par bojājumu AS „Sadales tīkls".

Liecinieks/pers. E/ tiesas sēdē liecināja, ka viņš ir SIA „/nosaukums/" valdes loceklis, transportlīdzeklis MAN reģistrēts SIA īpašumā. Pagājušā gada augustā viņam piezvanīja /pers. C/ un palūdza transportlīdzekli. Liecinieks piezvanīja /pers. B/ un palūdza, vai viņš varētu aizbraukt. /pers. B/ nebija SIA darba ņēmējs, vienkārši viņš ir personīgi pazīstams lieciniekam un viņam bija tiesības uz MAN vadīšanu vēl no seniem laikiem. Atbildētājam vajadzēja no stacijas „Krāslava" atvest kravas uz /pers. C/ piederošo lauku māju Ūdrīšu pagastā. Tas bija mutvārdu līgums un bezatlīdzības pakalpojums. Liecinieks lika atbildētājam sākumā doties uz Ūdrīšu pagastu, lai vienotos ar /pers. C/, kur izbērt kravas. 2016.gada 10.augustā ap pusdienlaiku viņam piezvanīja /pers. C/ un paziņoja, ka atbildētājs saplēsa vadus, kad bēra ārā kravu. Sīkāki apstākļi lieciniekam nav zināmi, uz notikuma vietu nebija izbraucis. Transportlīdzeklim nekādi bojājumi netika nodarīti. Vēlāk /pers.B/sūdzējās, ka AS „Sadales tīkls" aktā norādīta ļoti liela summa. Par notikušo jāatbild šoferim, kas izraisīja ceļu satiksmes negadījumu.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausoties pušu paskaidrojumus, liecinieku sniegtās liecības, pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Lietas materiāli apliecina un par to nav strīda, ka 2016.gada 10.augustā AS „Sadales tīkls" pārstāvji konstatēja, ka Ūdrīšos, Ūdrīšu pagastā, Krāslavas novadā elektrolīniju aizsargjoslā tika bojāta 0,4 kV gaisvadu elektrolīnijas TP-4138 L-3, kā rezultātā no zemes tika izrauti un bojāti 6 balsti, sarauts piekarkabelis AMKA 3x35+50, izrauts izvada kabelis no KS K413801 un bojāti divi drošinātāji, ko apstiprina AS „Sadales tīkls Austrumu ekspluatācijas daļas Krāslavas nodaļas elektrotīkla bojājuma akts Nr.K1/4138-2016.

Ar minēto aktu konstatēts, ka bojājumus izdarīja /pers. B/ ar transportlīdzekli MAN, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Aktā norādīti elektrotīkla bojājumi, kuru nodarīšanu atbildētājs neapstrīdēja. 2016.gada 10.augustā atbildētājs parakstīja minēto elektrotīkla bojājuma aktu Nr.K1/4138-2016.

Saskaņā ar licences Nr.E13017/2 prasībām sistēmas operatora - AS „Sadales tīkls" pienākums uzturēt energoapgādes veikšanai nepieciešamos objektus un nodrošināt iespējami ātru bojājumu novēršanu.

Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr. 50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 93.punkts nosaka, ka sistēmas operatora elektroietaišu avārijas vai bojājuma gadījumā sistēmas operators nodrošina iespējami ātru (ne ilgāk kā 24 stundu laikā) bojājumu novēršanu.

Lietas materiāli apliecina un lietā nav strīda, ka bojājumi tika novērsti 2016.gada 11.augustā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu „katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība".

Lietā esošā 2016.gada 26.augusta elektrotīkla zaudējumu tāme apliecina, ka kopējie elektrotīkla atjaunošanas izdevumi sastāda 3285,37 *euro*.

Atbildētājs un atbildētāja pārstāvis norādīja, ka minētais prasītājas aprēķins ir nesamērīgi liels, darbu izmaksas un nepieciešamo materiālu vērtības ir sadārdzinātas.

Minētos apgalvojumus tiesa atzīst par nepamatotiem un nepierādītiem. Prasītāja prasības summas pamatojumam ir iesniedzis AS „Sadales tīkls" Austrumu Ekspluatācijas daļas Krāslavas nodaļas 2016.gada 26.augustā apstiprinātu „ET zaudējumu tāmi (0.4kV GVL L-3 no TP-4138 bojājuma novēršanai Ūdriši, Ūdrīšu pagastā, Krāslavas novadā 2016.gada 10.augusta ET bojājuma akts Nr.K1/4138-2016)", kura apliecina, ka prasītājai sakarā ar atbildētāja radīto bojājumu novēršanu radušies šādi izdevumi: - darbaspēka izmaksas 23,44 *euro,* - transporta un mehānismu izmaksas 3,48 *euro,* - ekspluatācijas izmaksas 3,23 *euro,* - RCF atjaunošanas tāme 3255,22 *euro,* kopā – 3285,37 *euro.* 2016.gada 29.augustā par minēto summu prasītāja ir izsniegusi rēķinu Nr.92010908. Prasītājas izmaksas sakarā ar bojājumu novēršanu apliecina: 2016.gada 11.augusta „RCF izmaksu tāme – aprēķins objektam TP-4138 L-3", pakalpojumu pieņemšanas – nodošanas akts Nr.310413230/REM-16850, AS „Sadales tīkls" 2016.gada 18.janvāra rīkojums Nr.16 „Par Remontu un celtniecības funkciju plānoto izmaksu apstiprināšanu 2016.gadam" ar pielikumiem.

Savukārt atbildētājs, norādot, ka prasītājas aprēķins ir nesamērīgi liels, nav iesniedzis attiecīgus pierādījumus, kas pamatotu šādu apgalvojumu, līdz ar to nav pildījis Civilprocesa likuma 93.pantā noteikto pierādīšanas pienākumu.

Tiesa atzīst par nepamatotu atbildētāja apgalvojumu, ka par nodarītajiem zaudējumiem vaina būtu jāuzņemas citām personām – automašīnas īpašniekam vai darbu pasūtītājam. Konkrētajā gadījumā atbildētājs vērtējams kā ceļu satiksmes dalībnieks, un saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 3.pantu ceļu satiksmes tiesiskais pamats ir šis likums un citi likumi, Ceļu satiksmes noteikumi un citi Ministru kabineta normatīvie akti, valsts standarti, kā arī starptautiskie līgumi, kuru dalībvalsts ir Latvija.

Latvijas Republikas 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" 99.punkts noteic, ka „transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā)".

Saskaņā ar minēto noteikumu 100.punktu, „ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc".

Novērtējot lietas izskatīšanā gūtos pierādījumus, tiesa atzīst par pierādītu, ka atbildētājs /pers. B/ 2016.gada 10.augustā Ūdrīšos, Ūdrīšu pagastā, Krāslavas novadā, braucot ar automašīnu MAN, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, zem augstsprieguma līnijas ar paceltu kravas kasti, bojāja 0,4 kV gaisvadu elektrolīniju TP-4138 L-3, izraujot no zemes un bojājot 6 balstus, saraujot piekarkabeli AMKA 3x35+50, izraujot izvada kabeli no KS K413801 un bojājot divus drošinātājus.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.pantu, lai garantētu ceļu satiksmes drošību un aizsargātu cilvēku dzīvību, veselību un mantu, par ceļu satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpšanu personas saucamas pie administratīvās atbildības. Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 44.panta pirmo daļu Ceļu satiksmes likuma vai citu ceļu satiksmes drošību reglamentējošu aktu pārkāpuma rezultātā nodarītais zaudējums ir jāatlīdzina.

Lietas izskatīšanā noskaidrots, ka prasītāja, kā cietusī persona, nav vērsusies Valsts policijā, jo prasītājai nebija šaubu par atbildētāja vainu, viņš to atzina un apņēmās nomaksāt zaudējumu atlīdzību. Līdz ar to atbildētājs par minēto pārkāpumu netika saukts pie administratīvās atbildības.

Civillikuma 1770.pantā noteikts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt, Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Tiesība prasīt zaudējumu atlīdzināšanu izriet no Civillikuma 1772.panta, kurā līdz ar reglamentāciju, kas ietilpst zaudējuma sastāvā, ir tieši noteikts personu loks, kas var prasīt zaudējumu atlīdzību un, proti - tie ir cietušie saistībā ar viņu mantas samazinājumu vai sagaidāmās peļņas atrāvumu. Tas ir pamats secinājumam, ka Civillikuma astotās nodaļas „Zaudējumi un to atlīdzība" tiesību normas attiecas uz personu īpašumā esošu mantu bojājumu vai bojāeju.

Ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka negadījumu - AS „Sadales tīkls" elektrolīnijas bojājumu izraisījis tieši atbildētājs /pers. B/. Atbildētājs uz nodarījuma brīdi nav bijis SIA /Nosaukums / vai fiziskas personas /pers. E/ darba ņēmējs. Nedz /pers. E/, nedz zemes īpašnieks /pers. C/ nav uzdevuši atbildētājam veikt darbus, braucot ar paceltu kravas kasti zem augstsprieguma līnijas. No liecinieku liecībām un paša atbildētāja paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājs pēc savas iniciatīvas, lai „radītu vienmērīgāku uzbērumu, nolēma bērt no paceltas kravas kastes". Atbildētājs tiesas sēdē norādīja, ka „negadījums notika tāpēc, ka bija pacelta kaste un arī tāpēc, ka tīrumā starp stabiem bija paaugstinājums".

Zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību (personas tiesību aizskārumu) un tās pamati ir: 1) nodarītajā prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars *(Kalvis Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA., Rīga, 2006., 172. un 246.lpp.).* Iztrūkstot kādam no minētajiem pamatiem, zaudējumu atlīdzības pienākums neiestājas.

Tiesa atzīst, ka lietā ir konstatējami visi minētie priekšnoteikumi zaudējumu atlīdzināšanai. Tiesas ieskatā minētie zaudējumi un to novērtēšana atbilst Civillikuma 1786.pantam (novērtējot zaudējumus, jāievēro galvenās lietas un tās piederumu vērtība (...;) 1792. pantam (ja zaudējumu atlīdzības prasījums izriet nevis no līgumiskas saistības pārkāpuma, bet no darbības, kas pati par sevi bijusi prettiesīga, tad zaudējuma vērtējums samērojams ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā) un 1772. pantam (jau cēlies zaudējums var būt vai cietušā tagadējās mantas samazinājums).

Nodarītie zaudējumi pieprasāmā apjomā ir nepārprotami saistīti ar atbildētāja darbību, tādējādi ir pierādīts arī zaudējumu rāšanas cēloniskais sakars ar atbildētāja neattaisnojamu rīcību.

Tā kā zaudējumi prasītājai ir radušies atbildētāja vainojamas darbības rezultātā, pēc bojājumu novēršanas atbildētājam tika sagatavots un nosūtīts rēķins Nr.92010908, kā arī 2016.gada 29.septembrī nosūtīta pretenzija Nr.30VDOO-42/288 „Par zaudējumu atlīdzību", taču zaudējumi netika atlīdzināti.

Lietas materiālos esošā prasītājas 2016.gada 29.septembra vēstule „Par zaudējumu atlīdzību" apliecina, ka atbildētājs tika brīdināts par zaudējumu nenomaksāšanas sekām.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka zaudējumu nodarīšanā būtu vainojamas citas personas. Kā arī atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka zaudējumu summa būtu samaksāta. Tiesai nav pamata apšaubīt sastādītos aktu, tāmi un atlīdzības apmēru.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka ir konstatēti visi nepieciešamie priekšnoteikumi zaudējumu piedziņai, līdz ar ko no atbildētāja prasītājas labā piedzenami 3285,37 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai ir jāpiedzen tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 366,15 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā.

Civilprocesa likuma 37.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka samaksātā valsts nodeva atmaksājama pilnīgi vai daļēji, ja iemaksāta lielāka nodeva, nekā to nosaka likums.

Civilprocesa likuma 37.panta otrā daļa nosaka, ka valsts nodevu atmaksā ar noteikumu, ka pieteikums par tās atmaksāšanu iesniegts tiesā triju gadu laikā no summas iemaksas valsts budžetā.

Lietas materiālos esošais 2016.gada 4.novembra maksājuma uzdevums Nr.30977 apliecina, ka prasītāja, iesniedzot prasības pieteikumu, ir iemaksājusi valsts kasē valsts nodevu 451,51 *euro* apmērā.

Pieteikums par valsts nodevas atmaksāšanu iesniegts tiesā triju gadu laikā no konkrētās summas iemaksas valsts budžetā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam par prasību konkrētajā gadījumā bija jāmaksā valsts nodeva 366,15 *euro*, bet prasītāja ir samaksājusi lielāku summu – 451,51 *euro*. Prasītāja ir pārmaksājusi valsts nodevu 85,36 *euro* apmērā.

Tiesa atzīst, ka ir tiesisks pamats apmierināt prasītājas pieteikumu par pārmaksātas valsts nodevas 85,36 *euro* atmaksu no valsts budžeta līdzekļiem.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 15., 34., 40., 41., 42., 97., 190., 193., 194., 195., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Sadales tīkls", reģistrācijas Nr.40003857687, zaudējumus 3285,37 *euro* (trīs tūkstoši divi simti astoņdesmit pieci *euro* 37 *centi*), tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu 366,15 *euro* (trīs simti sešdesmit seši *euro* 15 *centi*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (četri *euro* 70 *centi*), kopā 3656,22 *euro* (trīs tūkstoši seši simti piecdesmit seši *euro* 22 *centi*).

Labprātīgi samaksātos vai piespiedu kārtā piedzītos naudas līdzekļus ieskaitīt prasītājas akciju sabiedrības „Sadales tīkls", reģistrācijas Nr.40003857687, kontā Nr.LV30UNLA0050010406568.

Atmaksāt akciju sabiedrībai „Sadales tīkls", reģistrācijas Nr.40003857687, no valsts budžeta līdzekļiem pārmaksāto valsts nodevu 85,36 *euro* (astoņdesmit pieci *euro* 36 *centi*).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,81 *euro* (četri *euro* 81 *cents*), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21499.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 22.augustā.

Daugavpils tiesas tiesnese I.Stivriņa